

Glimt af 2. verdenskrig i Brønderslev.

Som 5. årig er det selvfølgelig kun spredte episoder der bliver hængende, men på én eller anden måde har der alligevel printet sig nogle ting.

Vi boede i Øster alle, og for enden af vejen lå Pedershåb Maskinfabrik, her produceredes bl. andet store sneryddere til Østfronten, de var forsynet med et par store roterende møller, som slyngede sneen mod vore vinduer under prøvekørsler, vi ventede i spænding på deres komme, jeg har senere hørt at de ikke nåede langt, sabotører hældte sukker i benzinen inden afrejsen.

Tyskerne havde en stor vognpark på noget der i folkemunde blev kaldt "Trælastpladsen", den lå tæt på hvor vi boede, vi børn stod tit udenfor og betragtede aktiviteterne, en dag hentede jeg og en større dreng kage til soldaterne hos "Bager Carlsen" hvilket jeg stolt fortalte hjemme, men min far fortalte i utvetydige vendinger at det skulle jeg ikke prøve på oftere.

En dag bankede en tysk soldat på døren, han var blevet ven med min onkel, som boede hos os, de var blevet venner, da de sammen havde været "på valsen" før krigen, og nu kom han for at forny venskabet. Jeg kan endnu se ham for mig da han forsvandt hen af vejen uden at være blevet lukket ind og uden at forstå hvad problemet var.

I den anden ende af vejen lå et lille landbrug og på de bagved liggende marker foregik næsten dagligt skydeøvelser. Når soldaterne marcherede forbi gjorde vi drenge selvfølgelig honnør, og efter kort tid kunne vi høre geværsalverne tæt ved.

En aften, da jeg lige havde sat tænderne i en spegepølsemad (mærkeligt at man kan huske det), lød der et enormt brag, det viste sig at sabotører havde sprængt en transformator på Vindusfabrikken, som dog lå på den anden side af banelinien, men dog tæt nok på at få jorden til at ryste og vinduerne til at klirre.

En dag, da jeg stod og kikkede ind af bagerens vindue, blev jeg pludselig løftet højt til vejrs af en tysk officer, blev klappet på hovedet og fortalt en hel masse, hvad jeg selvfølgelig ikke forstod, måske havde han selv børn hjemme i Tyskland.

Min far og de omkringboende byggede et beskyttelsesrum i vores have da frygten for invasion på vestkysten voksede. Rør, nok med en diameter på 3 meter blev gravet lodret ned i forlængelse af hinanden og overdækket med jord og forsynet med bænke, men heldigvis blev det ikke nødvendigt at gå derned

Da befrielsen kom husker jeg kun at min mor foldede et dannebrog flag ud og hængte det ud af vinduet på gavlen af vores hus, da englænderne kom var jeg i Hjørring hos mine bedsteforældre, men anede selvfølgelig ikke hvad jublen gik ud på, da de rullede ind i byen.

Brønderslev Banegård var den der lå tættest på de tyske aktiviteter omkring Saltum, da soldaterne skulle tilbage efter til det sønderbombede Tyskland efter kapitulationen, husker jeg det som endeløse rækker gennem Vestergade, som endte ved banegården.

En dag, det var nok et stykke tid efter kapitulationen, legede vi foran indgangen til Pedershåb og pludselig arriverede der to lastbiler med soldater, nok amerikanere, deres huer havde de to små spidser, som man så hos faldskærmssoldater. Officererne gik ind på fabrikken og imens slog soldaterne tiden ihjel med at uddele tyggegummi, vi anede ikke hvad det var, men fandt dog hurtigt ud af det, det blev lagt i sukkervand om natten for at holde sig længst muligt, inden det gik i opløsning.

Det er nok min krigserfaring set i børnehøjde.

Hans Chr. Brostrøm
Carl Plougs Vej 8
9000 Aalborg

hansbro@stofanet.dk